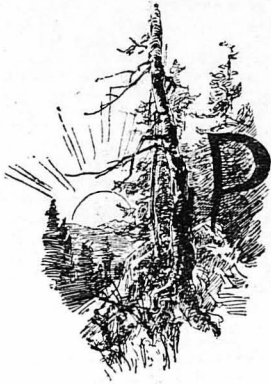

ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΚΥΘΝΟΣ

Μία από τις Κυκλάδες. Περιέχει ιστορικά γεγονότα της Κύθνου. Τα κρησθώματα του 'Αντριανού. 'Ο πειρατής Τσαφέρ και οι Θεομώτες. 'Η τραγωδία των δύο παπάδων Στον και ο του Λάμπρου Κατσώνη. Τα τρία κρησθώματα πού πολεμήσαν. 'Ο γέρο-παλαιστής και ο θρίαμβός του. Στον κρησθώμα του 'Οδύνη. Γά «γεγονότα της Κυθνού» κλπ.

ΩΜΑΝΤΙΚΗ, γραφική, ολογάληνη ή Κύθνος, είνε από τὰ ενδιαφέροντα νησιά τῶν Κυκλάδων ἔχι μόνο γιά τίς θερμές ἰαματικές πηγές της, ἀλλά καί γιά τήν ἱστορία της. Στήν ἀρχαιότητα λεγότανε 'Οφιοῦσα, γιὰτί ἦταν ἐρημική ἀπό φρεΐδια. 'Ακόμη καί σήμερα ἔχει πολλά, καί μάλιστα ἕνα εἶδος πού δέν βρισκεται ἄλλοι καί ὀνομάζεται ποικιλοχεντρα. - Οἱ Φράγχοι, πού τήν κατέχον πέντε αἰῶνες, ὀνομαζαν τήν Κυθνο Φέρμινα. Οἱ Τοῦρκοι τήν ἔλεγαν Χαράμ 'Αντά, δηλαδή νῆσος τῶν λουτρῶν. Οἱ σημερινοί κάτοικοι ὀνομάζουν τὸ νησί τους Θεομιά. Περίοδος εἶνε καί ὁ τρόπος μέ τὸν ὁποῖον οἱ Κυκλαδίτες ἐξηγοῦν τὰ ὀνόματα τῶν νησιῶν, ἴσως ἄμωσ γιά ν' ἀστεινευθοῦν: Λένε π. χ. «- 'Αντρος ἀντριωμένη, Γήνος τριμήνη, Πάρος παρωσία, Σύρα ψείρα, Μύκονος κασίδα καί Τζιό-Θεομιά πολλά τὰ ἔτη σας». Τὸ τελευταῖο ἐξηγεῖται μέ τήν κατάχρησι πού κάνουν οἱ Τζιώτες καί οἱ Θεομώτες στό χωρετισμὸ «Πολλά τὰ ἔτη σας».

Ἡ Κύθνος ὑπέστη πολλές ἱστορικές περιπέτειες ἀπὸ βαρβάρους κατακτητὰς καί πρὸ πάντων ἀπὸ τοῦ Σαρακηνῶν. Σ' ἕνα χωριό, στοὺς Συλλάους, ἴσως ἡ ἀκόλουθη παράδοσις: Κάποτε οἱ Σαρακηνοὶ πάτησαν τὸ χωριό, ἐσθλάδωσαν τὸ καλύτερο παλληκάρι, τὸν 'Αντριανὸν (ἀντριωμένο) καί τὸν ἔφεραν ἀπὸ γιὰλο γιά νὰ τὸν πάρον με τὸ καράβι τους. 'Αλλά τὸ δρόμο, κοντὰ σ' ἕνα γρημὸ, ὁ 'Αντριανὸς σπάει τὰ σχοινιά του. Τὸν δένουν με ἀλυσίδες, τίς σπάει κι' αὐτὲς, σκοτώνει τοὺς Σαρακηνοὺς καί μετὰ ἕνα γενναῖο πάλαμα, γραμμίζει κάτω στὸ βράσι 'ο, τὸν τελειοῦσιν αὐτοὺς, ἕνα ρομαλιωτόταν 'Αράτη. Ματωμένος ὁ 'Αντριανὸς, ἔξωφρενος, γεμάτος ὄρηγ καί φόνο, γυρίζει στὸ χωριό. 'Αλλ' ὁ φοβερὸς ἀγῶνας πού εἶχε κάνει, τοῦ εἶχαν ταρῶξει τὰ λογικά. Γι' αὐτὸ, μόλις εἶδε ἀπὸ μακρὰ τὴ μητέρα του νᾶρχεται τραχημένη γιά τὸν κίνδυνο τοῦ γιου της, ὁ 'Αντριανὸς, χωρίζεται προσέχων τίς στογχιές της φωνές, μέ τήν κερκτιμένη ταχύτητα τοῦ φόνου, χτυπάει μία γροθιά τὴ μητέρα του καί τὴ σκοτώνει. Γοηγορα ὁμωσ συνέχεται, ξαναγυρίζει ὀπλισμένος με μαχαίρι, κοντὰ στὸ πτώμα της μάνας του καί αυτοκτονε! Τοὺς ἔθαναν πλάι-πλάι κι' ἀκόμη καί σήμερα οἱ κάτοικοι δείχνουν δύο τάφους πού τοὺς λένε ἐτοῦ 'Αντριανοῦ τὰ μνήματα.

Ἡ Κύθνος ὑπέστη πολλές ἱστορικές περιπέτειες ἀπὸ βαρβάρους κατακτητὰς καί πρὸ πάντων ἀπὸ τοῦ Σαρακηνῶν. Σ' ἕνα χωριό, στοὺς Συλλάους, ἴσως ἡ ἀκόλουθη παράδοσις: Κάποτε οἱ Σαρακηνοὶ πάτησαν τὸ χωριό, ἐσθλάδωσαν τὸ καλύτερο παλληκάρι, τὸν 'Αντριανὸν (ἀντριωμένο) καί τὸν ἔφεραν ἀπὸ γιὰλο γιά νὰ τὸν πάρον με τὸ καράβι τους. 'Αλλά τὸ δρόμο, κοντὰ σ' ἕνα γρημὸ, ὁ 'Αντριανὸς σπάει τὰ σχοινιά του. Τὸν δένουν με ἀλυσίδες, τίς σπάει κι' αὐτὲς, σκοτώνει τοὺς Σαρακηνοὺς καί μετὰ ἕνα γενναῖο πάλαμα, γραμμίζει κάτω στὸ βράσι 'ο, τὸν τελειοῦσιν αὐτοὺς, ἕνα ρομαλιωτόταν 'Αράτη. Ματωμένος ὁ 'Αντριανὸς, ἔξωφρενος, γεμάτος ὄρηγ καί φόνο, γυρίζει στὸ χωριό. 'Αλλ' ὁ φοβερὸς ἀγῶνας πού εἶχε κάνει, τοῦ εἶχαν ταρῶξει τὰ λογικά. Γι' αὐτὸ, μόλις εἶδε ἀπὸ μακρὰ τὴ μητέρα του νᾶρχεται τραχημένη γιά τὸν κίνδυνο τοῦ γιου της, ὁ 'Αντριανὸς, χωρίζεται προσέχων τίς στογχιές της φωνές, μέ τήν κερκτιμένη ταχύτητα τοῦ φόνου, χτυπάει μία γροθιά τὴ μητέρα του καί τὴ σκοτώνει. Γοηγορα ὁμωσ συνέχεται, ξαναγυρίζει ὀπλισμένος με μαχαίρι, κοντὰ στὸ πτώμα της μάνας του καί αυτοκτονε! Τοὺς ἔθαναν πλάι-πλάι κι' ἀκόμη καί σήμερα οἱ κάτοικοι δείχνουν δύο τάφους πού τοὺς λένε ἐτοῦ 'Αντριανοῦ τὰ μνήματα.

'Ἐπειτα, βάσει πλοῦν γιά τήν Κύθνο, γιά νὰ κρησθῶσι τὸ Βάλληνα, τὸν πρωτόπαπα τοῦ νησιοῦ. 'Αλλ' ὁ Βάλληνας, πού εἶχε μάθει τὰ διατρέχοντα, ἐπρόφρασε καί κατέφυγε τὸ μεσόγειο χωριὸ Μεσσαρά, ὅπου ἐκούφτηκε σὲ μιά σπηλιά. Τὸ καταφύγιό του τὸ ἔφεραν μόνο μερικοὶ συγγενεῖς του, οἱ ὁποῖοι τοῦ ἔφεραν τρόφιμα καί τίς σχετικὲς πληροφορίες.

'Ο Τσαφέρ στράνει στήν Κύθνο καί ζητᾶ μ' ἐπιμονή καί πείσμα τὸν πατᾶ Βάλληνα. Καί ἐπειδὴ δέν τὸν εὗρισκε, συλλαμβάνει τοὺς συγγενεῖς του, τοὺς φέρνει στή ναυαρχίδα καί ἐκεῖ τοὺς βασανίζει γιά νὰ τοῦ μαρτυρήσουν πού κρύβεται ὁ καταζητούμενος. Μεταξὺ τῶν συλληφθέντων ἦταν κ' ἕνας ἀνεμῶς τοῦ πατᾶ Βάλληνα, πατὰς καί αὐτός, ὀνόματι Κωνσταντῖνος. Αὐτὸς, εἶτε ἀπὸ ἀνοησία τοῦ ἀπὸ φόβο, ἀναλαμβάνει νὰ μεσολαβήσει γιά τὴν παράδοσι τοῦ καταζητούμενου θεῖου του, πηγαίνει στή σπηλιά καί πείθει τὸν πατᾶ Βάλληνα νὰ παρουσιασθῆ, λεγόντας τὸν ὅτι δέν πρέπει νὰ φοβάται τίποτα, ἐπὶ ὁ Τσαφέρ θέλει νὰ ἐκτακτοῦσιν τὸν ἐγκρισμὸ του με τὴν παρουσίᾳ του καί ὅτι ἀμέσως θὰ τὸν ἀρήσει καί αὐτὸν ἐλεύθερο καί δλους τοὺς συγγενεῖς του... 'Ο Βάλληνας ἀρνεῖται τὴ σπηλιά του, καί συνοδεύμενος ἀπὸ τὸν ἀνεμῶ τοῦ, πηγαίνει στή ναυαρχίδα. 'Ο ἐκδικητὴς Τσαφέρ τοὺς ὀχνη καί τοὺς δύο σιδεροδεμένους στὸ ἀμάφι. 'Ἐκεῖ ὑποφέρουν τὰ πᾶνδεια. 'Αλλά τὴν ναυαρχίδα ἱπποκράτους ὡς πλοῦτος ἕνας χριστιανὸς, Κύθνος ἄλλοτε ὑπερῶς τοῦ πατᾶ Βάλληνα, ὁ ὁποῖος γονατίζει μπροστὰ στὸν πρῶην πειρατὴ καί με δῶρακα στὰ μάτια τὸν παρακαλεῖ νὰ λησπῆ τοὺς δύο κληρικὸς συμπαιδιότους του. 'Ο Τσαφέρ, τὴ στιγμή ἐκείνη, ὑποσχέθηκε νὰ μὴ τοὺς θανατώσῃ, γοηγορα ὁμωσ ἡ θηριώδης ψυχὴ τοῦ ἀλλὰσε γνώμη. Διέταξε λοιπὸν καί ἀνέμωκα δηλητήριο στήν τροφὴ τῶν δύο Κυθνίων παπάδων, οἱ ὁποῖοι ἔφαγαν ἀντιποφάσιτο...

Πρῶτος ὁ γεροντότερος Βάλληνας ἐνόησε πὰ συμπαιδιότα τοῦ ἐπεχόμενου θανάτου του καί με συνταξίει καρδίας ἐπρόφρασε νὰ ἐξομολογηθῆ στὸν ἱερέα ἀνεμῶ τοῦ. 'Ἐνῶ ὁμωσ αὐτὸς ἔσφαζε, ὁ ἄλλος ἐνόησε ὅτι καί ὁ ἴδιος ἦταν δηλητηριασμένος. Ἐγνώτισε λοιπὸν πρὸ τὸ θεῖο του καί κλαυγόντας τοῦ εἶπε:

— Καί γιά μένα ἔρχεται τὸ μοιραῖο τέλος! 'Ακούσε καί σὺ τὴν ἐξομολόγησί μου, συγχώρεσέ με καί δόξωμο τὴν εὐλογία σου!...

'Ἐπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα ἦταν καί οἱ δύο παπάδες νεκροί. Τότε πιά ὁ Κύθνος πλοῦτος παρουσιάστηκε στὸν πειρατὴ-ναύαρχο, ἔζητησε καί ἔλαβε τὴν ἄδεια νὰ ἐνταριάσῃ τὰ δύο λείψανα οἱ δύο παπάδες στὸ προαῖλι τῆς μικρῆς ἐκκλησίας τοῦ χωριοῦ.

Στὸν καιρὸ τοῦ Λάμπρου Κατσώνη συνέβησαν τραγικὰ γεγονότα στήν Κύθνο. Στὸ νησί ὑπῆρχαν τότε δύο Κόμματα. Τὸ πρῶτο, με ἀρχηγὸ τὸν πρόκομο Νικόλαο Ρῶτα, ἦταν συντηρητικὸ, σχετικῶς με τὴ στάσι πού ἐπέλεγε νὰ κρατοῖσιν τότε ἀνέναντι τῆς Τουρκίας. Τὸ δεύτερο Κόμμα ἤθελε νὰ βοηθῆσιν τὸν Κατσώνη στήν ἀπελευθερωτικὴ τὸν προσπάθεια. 'Ο Λάμπρος στέλνει στήν Κύθνο με τὸ καταδρομικὸ του «Μπέλλα Βιεννας τὸν δπλαρχηγὸ Σαλαχανά με στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα, τὸ ὁποῖον ἀποθιβάσεται καί ἀποκλείει στὸ σπῆι του τὸ γέρο Ρῶτα καί τὴν οἰκογένειά του, δηλαδή τοὺς γιουὺς τὸν Κωνσταντῆ, 'Αντώνη καί Τζωφρτζάκη, τίς θυγατέρες τὸν Μαρμετῶ, Φλωρεζα καί Μαρία, τὸ γαμῶτο τὸν Μοσλίμη καί μερικοὺς ἄλλους. Τὸ ἀπόσπασμα, βοηθούμενο κατὰ πᾶ ἀπὸ μερικοὺς Κυθνίους, τοὺς πολιορκεῖ καί ἀρχειεῖ ἡ μάχη. Οἱ πολιορκούμενοι ἀντιστέκονται καρτερικὰ, ἐφωδιασμένοι με δπλα καί πολεμοφόδια. Στὴ μάχη λαβωμένοι μέρος καί τὰ κορίτσια. 'Η Μαρμετῶ μάλιστα σημαδεῖται καί σκοτώνει τὸ σηματοφόρο τοῦ Σαλαχανά, τὸ λεγομένο Κωνσταντῆ τῆς Χρονιάρας. Τέλος, ἐπειδὴ τὰ πολεμοφόδια τοῦ ἐσώθηκαν, ἐπικωσων ἄσρη σημαία κ' ἐπρότειναν συνθηκολόγησι, ὀπλαδὴ νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ φύγουν, με τὰ πράγματά τους, ἀπὸ τὸ νησί. 'Αλλ' οἱ ἀντιπαλοὶ τους Κύθνιοι ἐπέισαν τὸ Σαλαχανά ν' ἀπορρίψουν τὴν πρότασι καί νὰ... τοὺς κἀνη ξωτανούς, βάζοντας φωτιά στὸ σπῆι!...

'Ο Σαλαχανάς ἔβαλε φωτιά. Μόλις ἡ φλόγες ἔξωσαν τὸ σπῆι, οἱ πολιορκούμενοι με γιμνά τὰ σταθὰ ἐπεξεγήσαν ἐξοδο. 'Ο Τζωφρτζάκης Ρῶτας, χάρις στή γρηγοράδα τῶν παιδιῶν του, καθάρθηκε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν πολιορκητικὴ ζώνη, ἀλλ' ὁ πατέρας του, μόλις ἐπρόβαλε τὸ πρόσφορο γιά νὰ ἴδῃ τί ἀπέγινε ὁ γιός του, δέχτηκε μιά σφαῖρα στὸ μέτωπο κ' ἔπεσε νεκρός. 'Ο γαμῶτος τὸν Μοσλίμη, φεύγοντας ἀπὸ τὸ δρόμο πού φέρνει στ' 'Αρχοντικὰ, καταδιώχτηκε, χτυπίθηκε στὸ πῶδι ἀπὸ σφαῖρα κ' ἔπεσε. Οἱ ἔχθροι του τὸν ἔπασαν καί τὸν ἀπεκεφάλισαν!... 'Ἐπειτα

Στὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας οἱ Κύθνιοι ὑπέφεραν πολλά. Διηγόνται ὅτι, κατὰ τὸ 1760, ὁ περίφημος Τοῦρκος πειρατὴς Τσαφέρ ἐπληρώθηκε τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου καί ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀπέφρασε τέλος νὰ τὸν καταδιώξῃ. Διέταξε λοιπὸν τοὺς τοπικοὺς διοικητὰς—στὴν 'Ανδρο τὸν Καμπάνη, στήν Πάρο τὸν Κονδύλη, στήν Κύθνο τὸν ἱερέα Βάλληνα—ενῶ μὴ δίνουν στὸν Τσαφέρ τόπο νὰ σταθῆ, ἀλλὰ νὰ τὸν κινή γοῦν ἀλύπητα. Καί οἱ τρεῖς ἀντιρροποῖσι τῆς Πῆλης ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ ἐκτελέσουν με ἀισθηρότητα τὴ διαταγὴ αὐτῆς, πού ἦταν καί σύμφωνα με τίς ἐπιθυμίες δλων τῶν νησιωτῶν... Καί ὁ Τοῦρκος πειρατὴς ἀναγκάστηκε νὰ βάλλῃ πλοῦν γι' ἄλλες θάλασσες...

'Ἦθε ἡ ἄτιχη ἐκείνη 'Ελληνικὴ 'Επανάστασις τοῦ 1770, ἐπὶ 'Ορλώφ. 'Η Τουρκία δταν ἐσυνθηκολόγησε με τοὺς Ρῶσους, ἔστρεψε τὴν ἐκδικητικὴ τῆς ἐναντίον τῶν δυστυχῶν ραγιαδῶν. 'Ο Τσαφέρ, πού εἶχε βοηθῆσει μ' τὰ πειρατικά του τὸν Τουρκικὸ στόλο, ὀνομάστηκε Καποδᾶν Πασᾶς καί τότε θέλησε νὰ τιμωρήσῃ τοὺς τρεῖς ἀδελφούς τῶν νησιωτῶν, πού τὸν εἶχαν καταδιώξει. 'Ἦταν πιά ὁ ἴσχυρὸς ναύαρχος...

Μιά μέρα φανερώναται στήν 'Ανδρο πᾶντα τὸ γέροντα Καμπάνη καί τὸν κρησθῶσι στήν ἀνένια τῆς ναυαγῶδος του. Με τὸ λάφυρο αὐτὸ τῆς ἐκδικητικῆς μανίας τοῦ κρησθῶμένο πλέει στήν Πάρο καί κρημᾶ τὸν Κονδύλη.

οι δύο άλλοι Ρώτηδες, ο Κωνσταντής και ο Άντωνιός, δεμένοι φδηγήθηκαν στο καταδρομικό αεράλιον, τα τρία κορίτσια όμως βγήκανε από τη βορεινή πόρτα και ο Σαλαχανάς τα άφησε ακατάδωκτα. Αν και ήξερε ότι έλαβαν ζωηρό μέρος στη μάχη. Από τους άλλους πολιορκούμενους, μερικοί έσοκώθηκαν επί τόπου και οι άλλοι κατορθώσαν να ξεφύγουν και να κρυφθούν στα σπήλαια. Κ' έτσι οι οπαδοί του Δάμφορ Κατσώνη έμειναν απόλυτοι κύριοι του νησιού.

Στην εποχή της Τουκοκρατίας συνέβη και το ακόλουθο περίεργο γεγονός :

Τρεις Τζιβάτες νεύοι, ρομαλέοι και φοβεροί παλαιστές ήρθαν στην Κύθνο, έπηγαν στο χωριό Συλλάκωνη, (που καιγότανε για τους άνδρες του), και προκαλούσαν όλους στο πάλαμα... Πολλοί Συλλακιώτες δέχθηκαν την πρόκληση, αλλά την έπαυαν! Το χωριό στενοχωρήθηκε. Η φιλοτιμία των Συλλακιωτών είχε τραυματισθή...

Τότε, μερικοί από τους παλαιότερους κατοίκους θυμήθηκαν ένα γέρο, που ήταν στα νεαία του ακατάβητος παλαιστής και τώρα ζούσε λίγο πιο έξω από το χωριό, σ' ένα χωριό, σ' ένα καμίνι. Ήσαν και τον βρίζουν και του δηρογούντα τα διατροχοντα.

— Βαστούν άκομη τά κότσια μου! λέει ο γέρο-παλαιστής. "Ερχομα μαζί σας!...

Μόλις οι τρεις Τζιβάτες είδαν τον καινούγιο αντίπαλό τους εξαμώλεσαν. "Αλλά" ο γέρος λέει στον πρώτο, από τους τρεις : «— Δόσε μου τὸ χέρι σου!» Σβίγγει το χέρι του νέου παλαιστή και του σπάει διά δάχτυλά!... "Επειτα παίρνει με το δεύτερο, τον ριχνει χάμου και του σπάει τά κόκκαλά!... Κ' ένα αυτός ξεφρυχόσε, οι δύο άλλοι μπήκαν στο καρδί που τους έφερε και ήρσαν περιττοί για τή Τζιβά... Η Κιθνός πανηγυρίζει μετά τή νίκη αϊτή. "Ο γέρο-θυμιαβεντής όμως δέχεται τίς εκδηλώσεις των συμπατριωτών του με φιλοσοφική απάθεια, και συνοδουόμενος άπ' όλους τους θεατάς τής νίκης του, πηγαίνει στην κατοικία του. Θέλει εν τούτοις να στήση σημάδι του θριάμβου του αϊτού, που θά είνε ίσως και το τελευταίο. Σκάβει, παίρνει έναν τεράστιο βράχο, και έλαφρός σαν πουλί, τον φέρνει και τον στήνει στην είσοδο του καινού. Και βρίζεται άκομη στη θέση εκείνη, ο διακόλιθος "Τὸ λιθάρι του Συλλακιώτη, όπως τὸ λένε οι ντόπιοι.

Στά "Οθωνικά χρόνια ή Κιθνός έγινε θέατρο αμαρτηρής τραγωδίας. "Όταν άνακαίφτηκε ή πρώτη εναντίον του "Οθωνος πολιτιστοκρατικῆς ανωμοσία, συνελήφθησαν στάς "Αθήνας, στη Σύρο και στο Ναύπλιο διάφορα σημαίνοντα πρόσωπα κ' έξορισθήσαν στη νησί αϊτό. "Αργότερα καταδικάζονται από πολιτικά πλοία, οι άπό των άξιοματιζών Λεωτοσάκων επαναστάται, άναγκάστηκαν να βγούν στην Κιθνο, σε μιá έρημη ή άφορητά, αλλά κ' έχει τους κατεδωξέ ο στρατός. "Εγινε άγία σμυλονή, έσοκώθη ή Λεωτοσάκος και μερικοί άλλοι επαναστάται. κ' έτσι έτελειωσε ο έμφύλιος σπασαγμός τού έτους έκεινου. Τά εγγενότα της Κιθνός έσυγκρίσαν τότε ζωηρά των "Ελληνικό λαό και προπασκενάζασαν την "Έξοση του "Οθωνος και τής "Αμαλίας.

Ο ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Εινε άποδεικνυμένο ότι οι έλέφαντες ζουν έως 400 χρόνια. "Όταν ο Μ. "Αλέξανδρος ενίκησε τον βασιλιά των "Υνδών Πέρον, άμείρωσε στη θεότητα του "Ηλιου έναν έλέφанта, ο οποίος είχε λάβει μέρος στον πόλεμο όπου και διεκρίθη μέλιστα. Τών έλέφαντα αϊτών τον άφησε ελεύθερο άφού χάραξε επάνω στο δερμα του μιá επιγραφή. Μετά τριακόσια πενήντα χρόνια ο έλέφας αϊτός εξακολούθησε άκομη να ζή.

"Επίσης και οι λέοντες ζουν άρκετόν καιρό. "Αναφέρεται ότι ένας λέων του Ζωολογικού Κήπου του Λονδίνου έφτασε ως τά έβδομήντα χρόνια.

"Ο φρουοδίτης Κυβιέ παραδέχεται ότι ή φάλαινε ζουν... 1000 χρόνια!

Διατηρείται σε μιá ιδιωτική συλλογή ο σκελετός ενός κύκνου, ο άποιος έζησε 107 έτη.

"Εκ των άλλων ζώων ή άρκτος ζή 25 έτη περίπου, ο σκύλος και ο λύκος 20, ή άλεκού 15, ο ρινόκερω 25, ο χοίρει 20, οι ζέφια και τά δελφινια 30, οι πελεκάνοι 62 και ή χελώνες 100 χρόνια.

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

"Όταν ρώτησαν μιá φορά τόν Σουλτάνο Ζανζιμάρ πόσο είνε ο πληθυσμός διης τής γής, απάντησε άφελέστατα :

— Από πού θέλετε να τὸ ξέρω, άφού δέν ξέρω ούτε πόσο κατοικούν στο παλάτι μου!...

ΑΡΑΒΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ

"Ήταν μιá φορά ένας πλούσιος άρέντης και ένας φτωχός άνθρωπάκος. "Ο άρέντης είχε χιλιάδες σκλάβους που έδουλεύαν γι' αϊτόν και ο άνθρωπάκος δέν είχε ούτε έναν και άναγκαζόταν να εργάζετα ο ίδιος για να κερδίση τὸ ψωμί του.

Μιá μέρα έπήγε ο φτωχός άνθρωπάκος στον άρέντη και τού εϊπε :

— "Αρέντη μου, ο Προφήτης άς μακραίνη τις μέρες σου!... "Ήρθα να σου πω πως πωίν από εϊκοσι χρόνια έχασα και τὸ μόνο γάδαρο που είχα για να με βοηθή στη δουλειά μου.

— Σε λιποθύμα, τού άποκρίθηκε ο άρέντης. Μά δέν βλέπω για πού λόγο έχασα να μου τὸ πῆς αϊτό τώρα, ύστερα από εϊκοσι όλόκληρα χρόνια.

— Σου τὸ λέγω, εϊπε ο φτωχός άνθρωπάκος, γιατί πῆς είδα στον ύπνο μου πως ή ψυχή τού γαδαρου μου έπέρασε σε έναν από τους πολλούς σκλάβους που έχασα!...

"Ο πλούσιος τόν ενύπταξε με άπορία και ο φτωχός εξακολούθησε :

— Ναι, άρέντη μου, και τώρα, καθώς βλέπεις, είμα βέβαιος πως ένας από τους σκλάβους σου είνε ο γάδαρος μου!

— "Ετσι, έ;... εϊπε ο πλούσιος συλλογισμένος. "Αλήθεια, ο θεός μπορεί να ζήνη και με μείλιτρα ναυαγιατα άπ' αϊτό που μου λές. Μά πως θα μπορέσου με να παλάβουμε πως από τους σκλάβους μου είνε ο γάδαρος σου;

— Αϊτό είνε πολύ εύκολο, άρέντη, άποκρίθηκε ο φτωχός. Θά σου περιγράφο τά χαρακτηριστικά τού γαδαρου μου και μ' αϊτόν τόν τρόπο να είσαι βέβαιος πως θά τόν βρούμε.

Και άρχισε να έγκωμιαζή τά χαρακτηριστικά που είχε ο γάδαρος τού :

— "Εδουλεύε, χωρίς ποτέ να ξέρη τί πάει να πῆ κόπος, άρέντη μου. "Εδουλένε και τις ζεστά ήμερες τήν έβδομάδα, και όταν άκομη τόν άφνια νησιώτα!...

Κ' εξακολούθησε να περιγράφη τὸ ζωντανό του λεπτομερέστατα.

— Φθάνει, φθάνει, τού εϊπε στο τέλος ο πλούσιος άρέντης. Πότε ακριβώς πέθανε ο γάδαρος σου;

— "Ακριβώς πωίν από εϊκοσι χρόνια, άρέντη.

Τότε ο πλούσιος διατάξε να παρουσιασθούν μπροστά του όσοι από τους δούλους του είχαν ήμια εϊκοσι χρόνια. Και όταν όλοι αϊτοί παρουσιάστηκαν και μπήκαν στη γραμμή μπροστά του, ο άρέντης εϊπε :

— Είνε κανεις από σας που να δουλεύη κάθε μέρα σ' όλη του τή ζωή, κ' όταν άκομη είνε νησιώτας και πεναμένος; Είνε κανεις από σας που να τρώγη ό,τιδήποτε, χωρίς να θυμάνη και να στραβομουτσουναίξη, είνε...

Και άράδιασε όλα έκενα τά χαρακτηριστικά που τού είχε δώσει ο φτωχός άνθρωπάκος για τὸ γάδαρό του. Και χαμογέλυσε λέγοντας αϊτά,

γιατί είχε καταλάβη τήν ποηρία τού χωρικού και ήταν βέβαιος πως κανέναν από τους σκλάβους του δέν θαζή τή βλακεία να πῆ τὸ κναίε.

Κι' αληθινά όλοι οι σκλάβοι έσοκωσαν ίσως τή γή με ταπεινωσινή και δέν έθγαλαν μιλά από τὸ στόμα τους. "Ενας όμως άπ' αϊτούς, που ένόμιζε πως ο άρέντης του θά τόν έπαινούσε και θά τού έδινε καλύτερη θέση, έπροχώρησε και εϊπε :

— "Εγώ, άρέντη, εγώ είμα τέτοιος!

"Ο άρέντης τού τόν ενύπταξε για μιá στιγμή παραξενυμένος. Και έπειτα έγύρισε πρὸς τὸ χωριό :

— Πάγ' τον, τού εϊπε θυμωμένος. "Ετούτος έδω, χωρίς άλλο, είνε ο γάδαρος που σου ψόφησε και ζαναζωνάνευε μέσα στο τούμαρι του!...

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

Η ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΣΟΦΩΝ

"Ο περίφημος Γάλλος σοφός Φρειδερίκος Μορέλ καταγινόνταν κάποτε στη μετάφραση κάποιου ξένου φιλοσοφικού συγγράμματος. Τήν ώρα εκείνη πήγαν και τόν ειδοποίησαν ή γυναίκα του είχε πέσει άρρωστη βαρεια και τόν έγύρισε.

— Δυο παραγράφους έχω άκομη, τού άποκρίθηκε, χωρίς να σηκωσθ άπ' τά χειρόγραφα τὸ κεφάλι του.

Σε λίγο φτάνει άλλος ύπηρέτης και τού λέει ότι ή γυναίκα του πεθαίνε.

— Δυό μόνο λέξεις έχω να βάλω και τελειώνω, απάντησε ο σοφός.

Σε λίγο τόν ειδοποίησαν ότι ή γυναίκα του εϊχε πεθαίνε πεία.

— Λυπούμα πολυ! εϊπε τότε ο σοφός. "Ήταν μιá πολύ καλή γυναίκα!...

Και ατάραχος εξακολούθησε τή μετάφραση του...